

Handläggare
Karolina Landowska
Telefon: 08-508 35 509**Till**
Arbetsmarknadsnämnden
den 28 november 2013**Ärende 6**

Svar på skrivelse från Karin Rågsjö (V) och Daniel Söderberg Talebi (V) om kostnad för relevant utbildning

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att skrivelsen besvaras med hänvisning till arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Charlotte Svensson
ArbetsmarknadsdirektörKarin Eriksson Bech
Utvecklingschef

Sammanfattning

En skrivelse har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Karin Rågsjö (V) och Daniel Söderberg Talebi (V) angående kostnad för relevant utbildning. I skrivelsen ombeds arbetsmarknadsförvaltningen redogöra för kostnaden för att ge aspiranter inskrivna på Jobbtorg Stockholm relevant utbildning så att de uppnår behörighet till gymnasium samt högskola.

Arbetsmarknadsförvaltningen redovisar i sitt svar att det möter problem att beräkna kostnader utifrån om alla aspiranter i behov av utbildning skulle ansöka till Komvux. Aspiranterna har helt olika studiebakgrund och olika intressen, en del vill kanske studera teoretiska kurser medan andra önskar hela yrkesutbildningar. Det är således svårt att fastställa hur

omfattande studierna skulle vara och vilka resurser som skulle krävas för att möta en ökad efterfrågan på vuxenutbildning.

Förvaltningen vill dock framhålla att det inte är kostnaderna för själva studierna som är avgörande för om aspiranter vid Jobbtorg Stockholm erbjuds eller väljer att studera vid Komvux.

Aspiranter som saknar utbildning på grundläggande och gymnasial nivå har rätt att studera och erhålla en utbildning. Dessa studieplatser finansieras således i huvudsak inom befintlig budget. Studie- och yrkesvägledare arbetar aktivt för att motivera aspiranter att studera.

Extra kostnader som kan uppstå om fler aspiranter med särskilda stödbehov skulle välja att studera under mer anpassade former skulle främst bestå av kostnader för extra stöd (supported studies) och för eventuella behov av förlängda kurser.

Då behovet av sådant stöd är individuellt är den extra kostnaden mycket svår att beräkna. Förvaltningen genomför dock för närvarande en förstudie för att utveckla sådana former av extra stöd och anpassning av studier och i detta sammanhang kan det skapas möjligeter att göra relevanta kostnadsberäkningar.

Förvaltningens erfarenhet är att individens personliga försörjning och vilja att ta studiemedel under ett eller flera år ligger till grund för att många väljer att inte studera. Många aspiranter önskar i första hand ett arbete.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben på arbetsmarknadsförvaltningen.

Bakgrund

En skrivelse har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Karin Rågsjö (V) och Daniel Söderberg Talebi (V) angående kostnad för relevant utbildning. Enligt skrivelsen har arbetslösheten ökat nationellt och en stor andel är långtidsarbetslösa. Vidare identifierar skrivelsen utbildning som nyckel till att ge arbetslösa bättre förutsättningar att etablera sig långvarigt på arbetsmarknaden. Ett förslag är att erbjuda anpassad utbildning till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Skrivelsen föreslår även sociala kooperativ som ett bra alternativ för personer som är hemlösa, har psykiska funktionsnedsättningar samt personer som rehabiliteras efter missbruk.

I skrivelsen ombeds arbetsmarknadsförvaltningen utreda och besvara följande:

- Utreda kostnaden för att ge aspiranter på jobbtorg som har behov av relevant utbildning på Komvux/folkhögskola för att få behörighet till gymnasium – högskola.

Arbetsmarknadsförvaltningens svar

Arbetsmarknadsförvaltningens uppdrag är att rusta människor för arbete genom utbildning och andra insatser. Målgruppen för Jobbtorg Stockholm är främst personer i behov av ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd på grund av arbetslöshet. Skrivelsen identifierar bland andra hemlösa och personer som rehabiliteras efter missbruk som utsatta grupper i behov av insatser. Dessa grupper tillhör inte i dagsläget Jobbtorg Stockholms primära målgrupp och är ofta i behov av andra insatser och stöd som organisationen inte har i uppgift att tillhandahålla. Dock arbetar förvaltningen med anpassade insatser för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Bland de aspiranter som är inskrivna på Jobbtorg Stockholm varierar utbildningsbakgrunden.

Aspiranternas utbildningsnivå	Antal	Andel i %
Saknar utbildning	103	5
Mindre än 9 års utbildning	308	14
Förgymnasialutbildning 9-10 år	312	15
Gymnasial utbildning	849	40
Eftergymnasial utbildning	573	27
Summa	2145	100

Tabell 1. Utbildningsnivå för aspiranter inskrivna på Jobbtorg Stockholm

Den statistik som presenteras i *Tabell 1*. kommer från Jobbtorg Stockholms uppföljningssystem FLAI och avser juni 2013. Vid inskrivning på Jobbtorg Stockholm genomförs en kartläggning av individens tidigare erfarenheter och kunskaper. Den information som registreras i uppföljningssystemet bygger således på den information som individen uppger. Aspiranter som är utrikes födda och har gått i skola i hemlandet eller ett annat land utanför Sverige registreras i uppföljningssystemet med sin uppgivna utbildningsbakgrund. Många av dessa kan dock välja att komplettera sin utbildning med grundläggande- och gymnasiestudier efter sfi.

Aspiranter inskrivna vid Jobbtorg Stockholm har tillgång till studie- och yrkesvägledare vid samtliga jobbtorg. Tillsammans med jobbcoach, jobbmatchare och studie- och yrkesvägledare planerar aspiranten sin väg mot arbete och egenförsörjning. De aspiranter som saknar grundskole- eller gymnasieutbildning informeras av studie- och yrkesvägledare om möjligheterna att genomföra eller komplettera sin utbildning vid Vuxenutbildning Stockholm. Eftersom varje aspirants planering sker individuellt och utifrån dennes unika behov samt önskemål väljer vissa att studera vid vuxenutbildningen medan andra föredrar att gå kortare kurser genom Jobbtorg Stockholm.

Vuxenutbildningens uppdrag är att ge kommuninvånare information om och tillhandahålla grundläggande- och gymnasial utbildning. De som saknar grundläggande utbildning har rätt att studera och de som saknar treårig gymnasieutbildning erbjuds också plats inom vuxenutbildningen. I mån av resurser kan även personer med högre utbildningsbakgrund antas. Antagningen till studier inom Yrkesvux sker utifrån en särskild förordning där individens ställning på arbetsmarknaden är grunden till beviljande.

Aspiranter inskrivna på Jobbtorg Stockholm har således möjlighet att studera inom stadens vuxenutbildning utifrån det uppdrag förvaltningen redan har. Dock är det förvaltningens erfarenhet att alla aspiranter i behov av utbildning inte önskar studera trots intensiv vägledning mot studier inom Komvux eller folkhögskola. Det finns flera anledningar till att aspiranter vid Jobbtorg Stockholm väljer att inte studera på Komvux eller folkhögskola. För många utgör försörjningen ett hinder då de behöver ta studielån från centrala studiestödsnämnden (CSN). En annan anledning är att många aspiranter vill arbeta direkt medan utbildning ofta är omfattande och tidskrävande. I visas fall kan det dock också handla om att aspiranten skulle behöva en mer anpassad form av studier med möjlighet till extra stöd (supported education). Mot bakgrund av detta genomför förvaltningen för närvarande en förstudie om hur en sådan form av mer anpassade studier skulle kunna se ut.

Att beräkna kostnader utifrån om alla aspiranter i behov av utbildning skulle ansöka till Komvux möter en del problem. Aspiranterna har helt olika studiebakgrund och olika intressen, en del vill kanske studera teoretiska kurser medan andra hela yrkesutbildningar. Det är således svårt att fastställa hur

omfattande studierna skulle vara och vilka resurser som skulle krävas för att möta en ökad efterfrågan på vuxenutbildning.

Kostnaden för olika utbildningar bygger på den ersättning som fastställs inför varje upphandling av utbildningar. Ersättningen fastställs av aktuell nämnd och utgår från satta betyg, kursens studiestödspoäng/omfattning samt kursens art. Varje utbildningsplats omfattar 800 studiestödspoäng vilket motsvarar heltid. En plats kan dock motsvara en individ som läser på heltid eller åtta-tio individer som enbart läser en kurs.

Dagsaktuell ersättning som fastställdes i avtal under 2011 är från 39 kronor/poäng för samtliga distanskurser till 59 kronor/poäng för vissa yrkeskurser. Generellt kan sägas att yrkeskurser är dyrare än de teoretiska kurserna. Grundläggande kurser har även en högre ersättningsnivå.

I *Tabell 2*. åskådliggörs kostnaden för den kommunala vuxenutbildningen per helårsplats á 800 studiestödspoäng utifrån den ersättning som fastställts. Det är viktigt att påpeka att förvaltningen normalt inte beräknar enligt denna modell då alla studier bygger på enstaka kurser utifrån individens val och behov.

Kurser ur respektive program	Cirka kostnad per 800 poäng i kronor
Teoretisk utbildning, gymnasialnivå (inklusive matematik men exklusive övriga naturvetenskapliga ämnen)	34 050
Teoretisk utbildning – grundläggande nivå	38 400
Omvårdnadsutbildning	33 600
Svets-utbildning	47 200
Byggutbildning	44 800

Tabell 2. Kostnad för kommunala vuxenutbildningen per helårsplats á 800 studiestödspoäng.

Eftersom det i dagsläget inte går att fastställa vilka kurser, hur många kurser samt dess omfattning som samtliga aspiranter vid Jobbtorg Stockholm behöver för att uppnå gymnasie- och högskolebehörighet är det svårt att beräkna den totala kostnaden. Utifrån de 103 som anges helt saknar utbildning (Tabell 1.) skulle kostnaden för dessa att studera på grundläggande nivå uppgå till cirka fyra miljoner kronor årligen vid heltidsstudier.

Till detta kommer eventuella kostnader för behov av extra stöd i olika former för den mest studieovana gruppen.

Förvaltningen vill dock framhålla att det inte är kostnaderna som är avgörande för huruvida aspiranter vid Jobbtorg Stockholm studerar vid Komvux. De aspiranter som saknar utbildning på grundläggande och gymnasialnivå har rätt att studera och erhålla en utbildning. Dessa studieplatser skulle således finansieras inom befintlig budget. Förvaltningen bedömer att individens personliga försörjning och vilja att ta studiemedel under ett eller flera år ligger till grund för att många väljer att inte studera. För många framstår det som osäkert om studier verkligen skulle leda till arbete. Risken för fortsatt arbetslöshet i kombination med höga studieskulder framstår för många som alltför stor.

Bilagor

1. Svar på skrivelse från Karin Rågsjö (V) och Daniel Söderberg Talebi (V) om kostnad för relevant utbildning